

การมีส่วนร่วมของชาวไทยภูเขาเผ่าละว้าที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
ในเขตพื้นที่ป่าธรรมชาติ : กรณีศึกษา โครงการสถานีพัฒนาการเกษตร
ที่สูงตามพระราชดำริภูพยัคฆ์ จังหวัดน่าน
Participation of 'Lua' Thai Hill Tribe People in Conservation of Natural
Resources in the Natural Forest Area : The Case Study of 'Phuphayak'
Royal Project of Plateau Agricultural Development
Station, Nan Province

ธรรสพงศ์ วงษ์สวัสดิ์¹ และ ปัญญา เนื่องจากจ้อย²
Thutsapong Wongsawad¹ and Panya Nhonakjoy²

¹ ร.ป.ม. (การจัดการสำหรับนักบริหาร) อาจารย์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยราชภัฏนครพนม

² วท.ม. (วนศาสตร์ชุมชน) หัวหน้าโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริภูพยัคฆ์ จังหวัดน่าน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการมีส่วนร่วมของชาวไทยภูเขาเผ่าละว้าที่มีต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่ป่าธรรมชาติ กรณีศึกษาโครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริภูพยัคฆ์ 2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของชาวไทยภูเขาเผ่าละว้าในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ป่าธรรมชาติ และ 3) ปัญหาและอุปสรรค พร้อมจัดทำข้อเสนอในการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ หัวหน้าหน่วยงานต้นสังกัดและครัวชาวไทยภูเขาเผ่าละว้าที่อาศัยอยู่ในพื้นที่โครงการสถานีพัฒนาการเกษตรที่สูงตามพระราชดำริภูพยัคฆ์ จำนวน 279 คน ใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีความเชื่อมั่น 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานด้วย t-test และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการมีส่วนร่วมโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน ระดับน้อย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมปลูกจิตสำนึก ด้านการมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมสนใจ ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ มีระดับความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพศ ระดับการศึกษาและอาชีพ และ 3) ปัญหาและอุปสรรค ประกอบด้วยด้านการรับรู้ข่าวสารจากสื่อต่าง ๆ ด้านความยากจนของราษฎร เนื่องจากรายได้ไม่พอกับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และความรู้ถึงสภาพปัญหาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชนที่กำลังประสบอยู่

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม / ชาวไทยภูเขาเผ่าละว้า / การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ / ป่าธรรมชาติ

ABSTRACT

The objectives of this study were: 1) to investigate a level of participation of 'Lua' Thai hill tribe people in conservation of natural resources in the natural forest area based on the case study of 'Phuphayak' Royal Project of Plateau Agricultural Development Station, 2) to examine factors related to participation of 'Lua' Thai hill tribe people in conservation of natural resources in the natural forest area, and 3) to search for problems and obstacles as well as make some suggestions in management of conserving natural resources and the environment for development of people's quality of life. The population used in the study was 279 'Lua' Thai hill tribe

***หมายเหตุ ยกเลิกบทความนี้ เนื่องจากการละเมิดลิขสิทธิ์

people who were a leader or representative of 'Lua' Thai hill tribe family who resided in the area of 'Phuphayak' Royal Project of Plateau Agricultural Development Station. The instrument used in collecting the data was a questionnaire whose reliability value was 0.96. Statistics used for analyzing data were percentage, standard deviation, and t-test as well as F-test for hypothesis testing.

The results were found as follows. 1) The degree of participation as a whole was at moderate level. Considering it by aspect, two aspects of moderate level and two aspects of low level were participation in benefits, participation in building a conscious mind, participation in follow-up & evaluating, and participation in making a decision respectively. 2) The factors that affected participation in conservation of natural resources varied in degree according to sex, educational attainment, and occupation. And 3) the problems and obstacles consisted of the respect of getting informed from various media, the respect of poverty people as a result of insufficient incomes which could not meet all their expenses in the household and the respect of ignorance of the problem state in conservation of natural resources and the environment in the community being encountered.

Keywords : Participation / 'Lua' Thai Hill Tribe people / Conservation of Natural Resources / Natural Forest

***หมายเหตุ ยกเลิกบทความนี้ เนื่องจากเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์